

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Spis treści

1. Informacje ogólne
2. Objasnienie terminów
3. Rekrutacja osób
4. Zasady ochrony dzieci przed krzywdzeniem w relacji pracownik-dziecko
5. Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci
6. Zasady i procedury podejmowania interwencji
7. Zasady dokumentowania incydentów i aktualizacji standardów
8. Zasady i sposób udostępniania standardów
9. Osoby odpowiedzialne za przygotowanie, realizację i monitoring standardów
10. Przepisy końcowe

PREAMBUŁA

„Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka.”

Jan Paweł II

Naczelną zasadą przyświecającą placówce jest podejmowanie działań mających na celu dobro dziecka, jego bezpieczeństwo, ochronę jego godności i poszanowanie jego praw, ze szczególnym zwróceniem uwagi na jego potrzeby.

Placówka AllCare ustanawia Standardy Ochrony Małoletnich, aby zapobiegać i chronić dzieci przed krzywdzeniem.

Każde działanie pracowników placówki oparte jest na obowiązującym prawie.

ROZDZIAŁ I INFORMACJE OGÓLNE

Właściciel AllCare – Katarzyna Sławuszevska ustanowiła i wprowadziła w życie Standardy Ochrony Małoletnich w placówce prowadzącej główną działalność pod adresem – Potokowa 10A, Gdańsk. Podstawą prawną do opracowania standardów jest Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606).

- a. Standardy dotyczą właściciela AllCare, zatrudnionych pracowników, podmiotów wykonujących działalność terapeutyczną na terenie placówki, praktykantów/wolontariuszy współpracujących z placówką.
- b. Organ zarządzający placówką – właściciel, Katarzyna Sławuszevska zatwierdziła Standardy, a za ich wdrażanie i nadzorowanie odpowiada osobiście.
- c. Treści standardów są szeroko promowane wśród całego personelu, rodziców i dzieci.

ROZDZIAŁ II OBJAŚNIENIE TERMINÓW

1. Placówka AllCare prowadzi działalność rehabilitacyjną, współpracując ze specjalistami z różnych sektorów. Pracownikami są - właściciel AllCare: Katarzyna Sławuszczyńska, osoby zatrudnione na umowę zlecenie, podmioty gospodarcze wykonujące pracę w oparciu o prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą oraz wolontariusze lub praktykanci czy osoby odbywające staż, a także osoby realizujące zajęcia dodatkowe, osoby prowadzące na terenie placówki zajęcia o charakterze: sportowym, edukacyjnym, zdrowotnym, charytatywnym i profilaktycznym oraz zajęcia w zakresie innych zainteresowań.
2. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
4. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka, należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
5. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
6. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.
7. Zespół interwencyjny - zespół powoływany przez właściciela placówki w przypadku zgłoszenia przez pracowników/rodziców/prawnych opiekunów faktu krzywdzenia dziecka.

ROZDZIAŁ III

REKRUTACJA OSÓB

Aby w jak największym stopniu zniwelować zagrożenia krzywdzeniem dzieci przez pracowników placówki lub podmiotów współpracujących rekrutacja osób ubiegających

się o przyjęcie do pracy/ prowadzących działalność na terenie placówki odbywać się będzie według ustalonych zasad, które obejmą:

1. Ocenę przygotowania kandydatów do pracy z dziećmi (dokumenty potwierdzające posiadane wykształcenie w zakresie jednej z wielu kwalifikacji pozwalających na pracę z dziećmi w gabinecie logopedycznym).
2. Uzyskanie informacji, czy dane kandydata są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępiem ograniczonym (zgodnie z art. 21 Ustawy z dnia 16 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym - przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi pracodawcy lub inni organizatorzy w zakresie takiej działalności są obowiązani do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym (RSTPS) z dostępiem ograniczonym; obowiązek ten spoczywa na placówce od 1 stycznia 2018 r.). Oświadczenie znajduje się w aktach osobowych pracowników i dokumentacji przedszkola (dotyczy wszystkich pracowników przedszkola zatrudnionych na podstawie umowy a także podmioty współpracujące z przedszkolem).

Rozdział IV

ZASADY OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM

Zasady bezpiecznych relacji pracownicy placówki – dziecko

Zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem są dostosowane do realiów funkcjonowania placówki i określają, jakie zachowania i praktyki są niedozwolone w pracy z dziećmi. Pracownicy oraz właściciel AllCare dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas zajęć terapeutycznych, zarówno pod względem fizycznym, jak i psychicznym.

§ 1

Zasady ogólne

Zasadą, której przestrzeganie jest wymagane od personelu w odniesieniu do wszystkich czynności podejmowanych przez personel w jednostce jest działanie dla dobra dziecka.

1. Personel placówki traktuje dziecko małoletnie z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.

2. Personel placówki działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.

3. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych określonych w niniejszym dokumencie, w jakiegokolwiek formie.

§2

Kontakt fizyczny pracownik-dziecko

1. Pracownicy lub właściciel placówki pomagają dzieciom w czynnościach samoobsługowych w zależności od potrzeb dziecka i uzgodnień z rodzicami. Wykonując czynności pielęgnacyjne i higieniczne zobowiązani są do zachowania intymności dziecka i wykonywania tych czynności w poszanowaniu godności dziecka.
2. Dzieci spożywają posiłki samodzielnie, w razie potrzeby z pomocą osoby dorosłej. Zmuszanie do jedzenia nie jest dozwolone.
3. Pracownicy oraz właściciel placówki organizują zajęcia i zabawy zapewniające efektywną terapię i rehabilitację. Zadania dostosowywane są do potrzeb, zainteresowań i możliwości psychofizycznych każdego dziecka. Zabronione jest zmuszanie dzieci do wysiłku przekraczającego ich możliwości.
4. Pracownicy oraz właściciele placówki podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
5. Bezpośredni kontakt fizyczny z dzieckiem (tj. pogłaskanie, przytulnie, posadzenie na kolanach, wzięcie na ręce) oparty jest na poszanowaniu intymności dziecka. Zasady bezpośredniego kontaktu fizycznego z dzieckiem ustalane są z rodzicami z poszanowaniem zdania obu stron.
6. Czynności fizyczne związane np. z pomocą w ćwiczeniach fizycznych, terapeutycznych lub ruchowych powinny być poprzedzone wyrażeniem zgody przez dziecko oraz zaakceptowaniem ewentualnej odmowy.
7. Kontakt fizyczny związany z wyrażeniem emocji przez dziecko powinien odbywać się z inicjatywy dziecka.
8. Niedopuszczalne jest jakiegokolwiek erotyzowanie relacji z dzieckiem.

§3

Język i sposób komunikacji

1. Pracownicy oraz właściciele placówki komunikują się z dziećmi spokojnym, pozbawionym wrogości tonem.
2. Niedopuszczalna jest dominacja nad dzieckiem przez stosowanie krzyku.

3. Pracownicy oraz właściciel placówki nie rozmawiają przy dzieciach o swoich problemach, a także o problemach innych dzieci, czy ich sprawach rodzinnych.
4. Pracownicy oraz właściciele placówki nie mogą wzbudzać poczucia winy w dzieciach słownymi komentarzami.
5. Niedopuszczalne jest ośmieszanie lub porównywanie dzieci.
6. Zabronione jest posługiwanie się komunikatami, które wzbudzają w dziecku strach, w szczególności o życie i zdrowie jego lub jego rodziny.

§4

System motywacyjny

1. Stosowany w placówce system motywacyjny ma na celu wzmocnienie pozytywnych zachowań i eliminowanie negatywnych oraz regulację funkcjonowania dziecka.
2. Elementy systemu motywacyjnego są stosowane z uwzględnieniem praw dziecka i poszanowaniem godności.
3. Niedopuszczalne jest wyciąganie konsekwencji w formie kar: cielesnych (szarpanie, bicie, popychanie itd.), słownych (wyzywanie, wyśmiewanie, krzyczenie itd.).
4. W każdej sytuacji dziecko informowane jest o konsekwencji nieodpowiedniego zachowania.

§5

Równe traktowanie

1. Pracownicy oraz właściciel placówki zapewniają dzieciom równe traktowanie.
2. Niedopuszczalne jest wyłączenie uwagi na wybranych dzieciach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych, dawanie przywilejów wybranym dzieciom, zwalnianie z wykonywania określonych obowiązków bez wyraźnej przyczyny.
3. Nie należy akceptować dominacji i nieformalnej hierarchii, przyzwalać na tworzenie negatywnych zasad w grupie ustalanych przez silniejsze, odważniejsze dzieci.

Rozdział V

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA SYMPTOMÓW KRZYWDZENIA DZIECI

§1 Definicje

Światowa Organizacja Zdrowia wskazuje, że krzywdzeniem jest każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnić można cztery formy krzywdzenia osoby małoletniej:

1. Przemoc psychiczną;
2. Przemoc fizyczną;
3. Zanedbywanie;
4. Wykorzystywanie seksualne małoletniego.

Wykorzystywanie seksualne dziecka to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy (za: Interwencja prawna na rzecz dziecka krzywdzonego. Informator dla profesjonalistów. Paulina Masłowska, Justyna Podlewska. Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę).

§2

Ważne sygnały

Pracownicy oraz właściciel placówki zwracają szczególną uwagę na występowanie w zachowaniu małoletniego sygnałów świadczących o krzywdzeniu, w szczególności o możliwości popełnienia przestępstwa. Uwagę pracownika powinny zwrócić przykładowo następujące zachowania:

1. Dziecko ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, poparzenia, ugryzienia, złamania kości itp.), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić;

2. Podawane przez dziecko wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp. dziecko często je zmienia;
3. Pojawia się niechęć przed udziałem w zajęciach i ćwiczeniach fizycznych;
4. Dziecko nadmiernie zakrywa ciało, nieadekwatnie do sytuacji i pogody;
5. Dziecko wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
6. Dziecko boi się rodzica lub opiekuna;
7. Dziecko boi się powrotu do domu;
8. Dziecko jest bierne, wycofane, uległe, przestraszone;
9. Dziecko cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości;
10. Dziecko moczy się bez powodu lub w konkretnych sytuacjach czy też na widok określonych osób;
11. Nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania dziecka.

§3

Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia

1. Pracownicy oraz właściciel placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka (środowiskowe, związane z rodziną dziecka lub związane z dzieckiem) oraz symptomy (objawy) krzywdzenia dzieci (obrażenia fizyczne, objawy psychosomatyczne, zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania).
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy oraz właściciel placówki monitorują sytuację i dobrostan dziecka w trakcie jego pobytu w placówce.
3. Każde domniemanie lub podejrzenie krzywdzenia dziecka powinno być potraktowane poważnie, gdyż brak reakcji na niepokojące sygnały może doprowadzić do tego, że dziecko nadal będzie krzywdzone/wykorzystywane, a w niektórych przypadkach może się nawet przyczynić do śmierci dziecka.
4. Pracownicy oraz właściciel placówki są świadomi odpowiedzialności karnej za niepodjęcie odpowiednich działań w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.

Rozdział VI

ZASADY I PROCEDURY PODEJMOWANIA INTERWENCJI

W placówce funkcjonują zasady, a także procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka. Zasady interwencji obejmują działania wewnątrz placówki oraz ewentualne działania zewnętrzne, w zależności od sytuacji.

1. Pracownicy oraz właściciel placówki mają obowiązek podjęcia interwencji zawsze w przypadku: a) podejrzenia krzywdzenia dziecka na podstawie jego obserwacji, b) gdy dziecko ujawniło doświadczenia krzywdzenia, c) gdy inna osoba (dorosła lub dziecko) zgłosiła fakt krzywdzenia dziecka.
2. Wybór odpowiedniej procedury postępowania należy dostosować do sytuacji dziecka i rodzaju doznawanego przez niego krzywdzenia.
3. Wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
4. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego, pracownicy mają obowiązek: wezwać pogotowie, jeżeli wystąpiło poważne uszkodzenie ciała, poinformować o swoich podejrzeniach, co do krzywdzenia małoletniego; sporządzić notatkę służbową opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego.
5. Powiadamiając o podejrzeniu krzywdzenia małoletniego, pracownicy oraz właściciel placówki: przedstawiają formy i okoliczności krzywdzenia, które udało mu się ustalić, lub których wystąpienie podejrzewają; informują o zachowaniach i wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia.
6. W przypadku, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia wobec małoletniego jednego z przestępstw: właściciel placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.); właściciel placówki podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie placówki. Właściciel placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.

Rozdział VII

Zasady dokumentowania incydentów i aktualizacji standardów

Zasady aktualizacji standardów §1

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujące w placówce podlegają przeglądowi corocznie, w terminie ustalonym przez właściciela, każdorazowo w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz w razie nowelizacji następujących aktów prawnych:
 - a. Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1304 ze zm.);

- b. ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 ze zm.);
 - c. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.), w części określonej w Rozdziale XXV „Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności”.
 - 1. Przegląd standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w placówce, polega na ustaleniu wypełniania przez standardy wymogów przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności art. 22c ustawy o której mowa w ust. 1 pkt 1.
2. Przeglądu standardów ochrony małoletnich, obowiązujących w placówce, dokonuje właściciel;
 3. W przypadku, gdy przegląd, o którym mowa w ust. 3, wykaże niespełnianie przez standardy ochrony małoletnich wymagań określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1 lub też standardy z innych przyczyn okazały się nieaktualne, lub nieodpowiadające potrzebom ochrony małoletnich, dokonywana jest aktualizacja standardów.

Zasady dokumentowania standardów

§2

1. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat którego placówka posiada wiedzę, zostaje odnotowany w księdze zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu;
2. Każdorazowy wpis do księgi zdarzeń zagrażających dobru małoletniemu uruchamia procedurę przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich, o której mowa w § 1.

Rozdział VIII

Zasady i sposób udostępniania standardów

§1

Zasady i sposób zapoznania się i udostępniania standardów pracownikom placówki

1. Pracownicy wykonujący czynności terapeutyczne i zawodowe w AllCare oraz właściciel AllCare są zobowiązani do zapoznania się z niniejszym dokumentem i bezwzględnego stosowania się do jego zapisów.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników i rodziców/prawnych opiekunów dzieci, w szczególności poprzez, umieszczenie dokumentu na stronie internetowej AllCare lub poprzez przesłanie jej tekstu pracownikom drogą elektroniczną.

3. Pracownicy składają pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich. Oświadczenie pracowników placówki załącza się do akt osobowych.

§2

Zasady i sposób zapoznania się i udostępniania standardów rodzicom/prawnym opiekunom

Obowiązkiem rodziców/opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

1. Dokumentacja składająca się na standardy ochrony małoletnich jest dostępna na stronie internetowej AllCare;
2. Rodzice/opiekunowie prawni małoletnich są informowani o adresie strony internetowej;
3. Standardy ochrony małoletnich są udostępniane również w formie papierowej;

§3

Zasady i sposób zapoznania się i udostępniania standardów podopiecznym gabinetu

Dzieci zapoznawane są z głównymi założeniami standardów poprzez:

1. Rozmowę z pracownikami oraz lub właścicielem placówki.

Rozdział IX

Osoby odpowiedzialne za przygotowanie, realizację i monitoring standardów

§1

Zakresy kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów ochrony małoletnich jest właściciel placówki – Katarzyna Sławuszevska;

2. Właściciel zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika pisemne oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w placówce.
3. Pracownicy nowo zatrudnieni w placówce są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane pisemne oświadczenie.

§2

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie mu wsparcia

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń zagrażających małoletniemu jest właściciel placówki – Katarzyna Sławuszevska.

§3

Plan wsparcia małoletniego

1. W razie ujawnienia krzywdzenia małoletniego właściciel placówki wraz z wybranym przez siebie zespołem interwencyjnym opracowuje plan wsparcia małoletniego;
2. Wsparcie obejmuje przede wszystkim współpracę z instytucjami pomocowymi, Policją i Prokuraturą, jak również objęcie małoletniego pomocą psychologiczną;

§4

Osoba odpowiedzialna za składanie zawiadomień o podejrzeniu przestępstwa

Osobą odpowiedzialną za składanie zawiadomień i podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty” jest właściciel placówki – Katarzyna Sławuszevska.

§5

Osoby odpowiedzialne za monitoring standardów

Właściciel placówki monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

1. Właściciel placówki jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Standardów za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Standardzie;
2. Właściciel placówki dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników placówki, rodziców/opiekunów dzieci ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu;
3. W ankiecie pracownicy placówki, rodzice/opiekunowie dzieci mogą proponować zmiany w Standardach oraz wskazywać naruszenia Standardów w placówce;
4. Właściciel wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza je pracownikom placówki, rodzicom/opiekunom przedstawiając nowe brzmienie.
5. Właściciel zapoznaje rodziców/opiekunów dzieci z Standardami Ochrony Małoletnich.

Właściciel

.....

Standardy obowiązują od dnia ogłoszenia, data

.....